

Una exposició virtual rememora la Banyoles dels primers estiuejants

L'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany incorpora al seu lloc web un recorregut centrat en una selecció molt atractiva de fotografies del balneari de la Puda

Nenes de Barcelona que estaven de colònies, a la Puda. Foto: J. CLARAMUNT / ARXIU COMARCAL P. E.

El balneari de la Font Pudosa va atraure a Banyoles a partir del 1862, l'any en què va obrir les portes, una nombrosa clientela formada sobretot per gent benestant de Barcelona. Era el que ara se'n diria turisme de salut, però aleshores en deien, simplement, estiuejants. D'aquells forasters se'n beneficiava no només el balneari, ja que van donar vida a molts altres establiments i negocis. De tot plegat tracta l'exposició Forasters i banyistes, produïda per l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany. Per visitar-la no cal anar a la seva seu del monestir de Sant Esteve, ja que és virtual, la primera d'aquest tipus que organitza l'arxiu. “És una fórmula ideal, ja que els horaris de l'arxiu no s'adiuen amb els del

públic i a les exposicions presencials hi ve poca gent”, explica Núria Batllem, directora del centre i coautora de la mostra junt amb Josep Grabuleda. De la part gràfica se n'ha cuidat l'equip Masgrau-Yani.

La Banyoles del 1900

El recorregut es basa en una atractiva selecció de fotografies, majoritàriament d'entre els anys 1900 i 1915, totes pertanyents al fons de l'arxiu, en què veiem els usuaris del balneari, bé en grups familiars, o bé en retrats individuals, en retrats de la mainada i prou o en un grup de nenes d'unes colònies d'estiu. També hi ha fotos dels allotjaments, com ara la fonda Flora de la plaça dels Turers i la Casa Nenas de la plaça de la Constitució (l'actual plaça Major); de carrers i places, i dels paisatges dels afores... Els textos explicatius ens parlen dels anuncis a la premsa en què els establiments i alguns propietaris de pisos particulars s'oferien per allotjar els estiuejants, així com de serveis complementaris, com ara lloguer de carruatges; del viatge a Banyoles, que normalment es feia en tren fins a Girona, on s'agafava una diligència; del trajecte que havien de cobrir entre la ciutat i el balneari, a través dels actuals carrers Verdaguer i Guèmol i el passeig de la Puda; dels bescuits de merenga coneguts com a cansalades que se servien a la vora de la font; de les propietats de la seva aigua i, per descomptat, del balneari. “Fou construït l'any 1862, tot i que tenim constància que l'any 1845 ja existia una casa de banys” -s'afirma- “Gaudia de molt bona fama arreu de Catalunya; les seves aigües sulfuroses eren indicades, tal com es deia a l'època, per a les malalties de la pell, l'artritis, les pedres als ronyons, les primeres fases de la tuberculosi, els problemes crònics respiratoris o les malalties de transmissió sexual com la sífilis, entre altres”. Al balneari i sota la supervisió d'un metge, s'oferien tractaments personalitzats: bany per immersió, dutxa a pressió, polvorització sostinguda d'aigua sobre la pell, inhalació de vapors d'aigua sulfurosa... El tractament podia incloure la prescripció de pastilles, xarops i pomades elaborats amb aquella aigua, i que es podien adquirir a les farmàcies locals.

El recorregut continua per les zones de la vora de l'estany on passejava la clientela. Si ara hi ha tants arbres a la vora banyolina del llac -s'hi explica- es deu precisament al fet que es van plantar per donar-los ombra. També van condicionar algun punt de l'estany i es van introduir espècies impròpies de la zona (la carpa, per exemple) perquè facilitar la pesca, que era un dels entreteniments dels forasters, junt amb els passejos amb barca,

excursions a la rodalia... A partir del vespre, l'activitat es desplaçava al centre, on hi havia cafès, casinos, teatres i cinemes, es descriu en l'exposició.

En principi, Forasters i banyistes estarà sempre penjada al web de l'arxiu. Si té èxit –i la primera impressió és que sí–, es muntaran més exposicions en format virtual, ha avançat Batllem.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 15-06-2015 Pàgina 45

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/866702-una-exposicio-virtual-rememora-la-banyoles-dels-pri-mers-estiu-ejants.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mesCultura&utm_source=rss&utm_medium=mesCultura&utm_campaign=rss